

Jméno a číslo studenta: .....

MUNI - US_71 Klavír v jazzu od ragtime po free

Dne 26. ledna / 2. února / 9. února 2011

1. První výrazný klavírní styl vznikl na přelomu 19. a 20. století. Dostal název **ragtime**
2. Měl i svého „krále“. Jmenoval se **Scott Joplin (1867-1917)**
Obsahoval též prvek improvizace? Ano – **Ne** (*podtrhněte správnou odpověď*)
3. Levá ruka hrála na těžkou dobu basový tón, na lehkou dobu akord (tzv. oom-pah). Pravá ruka obstarávala melodii s charakteristickým užitím synkop. Který další, již jazzový způsob hry měl totéž uspořádání? a) boogie woogie – b) **stride piano** – c) honky tonk (*podtrhněte správné řešení*)
4. V éře swingu dochází ke zrovnoprávnění čtyř dob v taktu. Klavíristé se již více věnují melodické úloze pravé ruky. Stalo se tak ve a) dvacátých – b) **třicátých** – c) čtyřicátých letech
5. Ještě více osvobození od povinnosti rytmicko-harmonického doprovodu byli klavíristé moderního jazzu. Vzorem se jim staly jednohlasé melodické nástroje, trubka a zejména saxofon. Tomuto stylu se říkalo a) free jazz – b) cool jazz – c) **bebop**
6. Uveďte alespoň jedno jméno tvůrce tohoto způsobu hry: **Thelonious Monk, Bud Powell**
7. Nejvýraznější linií moderních pianistů byli odchovanci malých skupin (kvinteto, sexteto) Milese Davise. Vyjmenujte některé: **Red Garland, Bill Evans, Wynton Kelly, Herbie Hancock, Chick Corea, Keith Jarrett, Joe Zawinul**
8. Vysloveně virtuózní pianisté byli **Oscar Peterson, Jaki Byard, Martial Solal**
Pokud se nespécializují na sólovou hru (Art Tatum, Keith Jarrett), oblíbili si klavíristé nejvíce formát tria. S jakými nástroji? **S kontrabasem a bicími nástroji (nebo kontrabasem a kytarou)**
9. Jaký je přibližný rozsah současného klavíru? a) 6 oktáv – b) **7 oktáv** – c) 8 oktáv
přesně 88 kláves = 7 ¼ oktávy
10. Máte svého oblíbeného pianistu? Koho? **neklasifikováno**

Poznámky J.B.:

Časté chyby – někdy jste zapomínali hlavní téma podzimního semestru = klavír a uváděli jména hráčů na jiné nástroje: Charlie Parker (altsaxofon), Dizzy Gillespie (trubka) a podobně. Kuriozitou pak bylo řešení dvojotázky 5 + 6, kdy podle některých z vás po swingu přišel free jazz (ten se zrodil až roku 1958, zatímco bebop, o který šlo, tu byl zhruba od roku 1941 – byly tedy přeskočeny kapitoly cool jazz, west coast jazz a east coast jazz neboli hard bop) a jeho představitelem byl Louis Armstrong (ten reprezentoval celý život nejstarší kapitolu jazzu, neworleánský styl a navíc byl trumpetistou, nikoli klavíristou!). Otázka 9 byla položena jen ze zvědavosti, do jaké míry je kdo zasvěcen do rozsahu tohoto nástroje. Snad jediný exemplář klavírního mamuta v Brně je v majetku Filharmonie, která jej pořídila od slavné vídeňské firmy Bösendorfer v 70. letech minulého století a má rovných 8 oktáv. Je rozšířen směrem do subkontra oktávy dalšími 9 klávesami (3/4 oktávy až po hluboké C), tato část klaviatury má opačné barvy kláves – místo bílých = g-f-e-d-c jsou černé, místo černých = gis-fis-es-des jsou bílé a celý tento přívěšek má odklopný kryt, aby nerušil hráče, zvyklé na rozsah do A.

I když to není na ÚHV obvyklé, dovoluji si upozornit na mocný zdroj informací o jednotlivých hráčích na adrese:

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_jazz_pianists

Nic lepšího nemáme. Biografie a diskografie většiny lze pak rozbít poklepem na modře zbarvené jméno.

Obecně a stručně o jazzovém klavíru naleznete informace zde:

http://en.wikipedia.org/wiki/Jazz_piano